

Plackovací práce na téma

Důležitost paralelních skupin

Helena Krejčí

Draci Roztoky

Obsah

Úvod	3
Paralelní skupiny	3
Přínosy turistického oddílu jako paralelní skupiny v rozvoji dítěte.....	3
Kolektiv	4
Hry a dovednosti	4
Samostatnost, soběstačnost	5
Komunita.....	5
Rytmus	6
Dodatek	6
Závěr.....	7

Úvod

Ráda bych v této práci vysvětlila, co to taková paralelní skupina je a jaké jsou její hlavní přínosy pro dítě. Dále rozvádím jednotlivé aspekty tohoto tématu. Přestože mnoho z přínosů turistických oddílů a dětských skupin možná bereme jako samozřejmost, nemusíme si je uvědomovat souhrnně jako celek a myslím, že není od věci vyzdvihnout jejich důležitost. Ráda bych se zaměřila hlavně na rodiče dětí a přidala jim další důvod, proč by jejich dítě mělo patřit do dětského oddílu, a že by ho v jeho účasti a případně v jeho nadšení měli podporovat.

Paralelní skupiny

Mimo primární skupinu, do které dítě patří, rodinu, a skupinu, do které se během let zařadí, školku a školu, podporuje dětský rozvoj osobnosti, znalostí a dovedností a jeho psychickou stabilitu zařazení do nějaké paralelní skupiny. Takovou paralelní skupinou pro dítě je skupina, ve které dítě navazuje kontakt s druhými dětmi, mají pravidelně společný program a podnikají různé akce. Stává se pro dítě tedy komunitou, ve které se může volně rozvíjet, učit se nové věci a cítit se v ní dobře. Je to skupina vedená spolehlivým dospělým člověkem, nejsou to pouliční party a gangy, děti ulic. U nás fungují výborně jako paralelní skupiny turistické, skautské a další podobné oddíly. Splňují rozmanitost aktivit a silné pouto mezi dětmi.

Přínosy turistického oddílu jako paralelní skupiny v rozvoji dítěte

Při navštěvování školy a doma se dítě může setkat se sociálními problémy a neúspěchem. Například dítě, které je neúspěšné ve škole, má špatné známky a učení mu nejde, se může setkat se špatným přijetím u spolužáků i doma. Paralelní skupiny pak hrají velikou roli, i jinde neúspěšné dítě se tam může cítit dobře a nachází své vlohy a zájmy na jiných místech, v jiných aktivitách. Fungující turistický oddíl splňuje úlohu paralelní skupiny a přináší dětem mnoho plnohodnotných zkušeností a dovedností do dalšího života.

Ráda bych tu zmínila, rozvedla a okomentovala podstatné součásti života v oddíle, které jsou pozitivní pro dětský rozvoj a psychiku, a přináší dětem odlišné možnosti k seberealizaci.

Kolektiv

V oddíle se děti poznají a setkávají s novými kamarády, malými i velkými. Tráví společně čas na schůzkách, výletech, výpravách a na táboře. Vznikají velká a dlouhotrvající přátelství posílená společnými zážitky a dobrodružstvími, která mohou společně sdílet i po letech.

Od velkých kamarádů, vedoucích, se děti můžou mnohé naučit. Získávají také pocit uspokojení, když je přece tak „starý a moudrý člověk“ bere jako sobě rovné, sdílí s nimi jejich problémy i zážitky a nechává je skrze vyprávění a povídání nahlédnout do svého dospělého světa.

Na stejně staré kamarády se pak dítě těší, může s nimi probírat své problémy ze školy, porovnávat svoje školní podmínky s někým, kdo je má docela odlišné, anebo právě naopak se nemusí starat o svoje starosti a může se naplno pustit do debaty o hře, která právě skončila.

Postupem času se v oddíle objevují i mladší děti. Už starší člen jim může pomáhat s orientací první den na táboře, když nemůžou do kopce nebo si neumí zabalit batoh. Začíná si uvědomovat svoje znalosti i dovednosti získané pobytem v přírodě a součinností v oddíle. Vidí, že díky době strávené venku i vevnitř s oddílem umí mnohé nové věci a jsou mu na akcích i v životě užitečné. Nalézá smysl ve své činnosti a posiluje to jeho psychickou stabilitu.

Hry a dovednosti

Mezi aktivity oddílu patří i hraní her a učení se novým dovednostem. Dítě při těchto činnostech může uplatnit své odlišné talenty, pro které ve škole není prostor. Zjišťuje, že je například velmi zručné ve vázání uzlů, samozřejmě při orientaci v mapě, dokáže vítězit ve hrách díky své fyzické obratnosti. Vymýšlí strategii pro svoji družinu při komplikovaných hrách a stane se členem, na kterého se družina může spolehnout, že vždy přijde s převratným nápadem a podnětnými myšlenkami.

Díky svému uplatnění a pomoci oddílu nebo družině při různých aktivitách získává dítě pocit velké sounáležitosti se skupinou, baví ho jezdit na výpravy a výlety s ostatními a má se vždycky na co těšit. K tomu přispívá i získaná radost, když se mu něco velkého díky jeho vlohám a úsilí při společné akci podaří a jeho kamarádi i vedoucí to umí náležitě ocenit.

Mimo to, že se dítě setkává s odlišným přijetím a posiluje si své sebevědomí, rozšiřuje si svou představu o okolním světě, učí se nové dovednosti a poznává praktickou stránku věcí, o kterých se ve škole dozvídá jen teoreticky. Dozvídá se mnoho o přírodě, ptácích, stromech, CHKO v ČR, ale učí se poznávat i uzly, turistické značky a Morseovu abecedu. Rozšiřuje se jeho všeobecná znalost, pohled na svět. Získané znalosti mu můžou pomáhat ve škole při probírání nové látky a má díky nim větší přehled ve všech situacích, do kterých se dostane.

Samostatnost, soběstačnost

Při pobytu v přírodě jsme nuceni chovat se určitým způsobem. Nemáme vždy v zimě (ale i v létě) po ruce teplou místnost a topení, suché oblečení. Děti se během let učí zásady pobytu v přírodě, ať už jak se chováme v lese (nemusí o nás každý vědět, nechceme ho při přípravě večere zapálit), tak také, jak se o sebe postarat a že nechat si promoknout všechno oblečení první den na puťáku není dobrý nápad. Tohle je jen pár z mnoha příkladů a dovedností, které si dítě postupně osvojuje. Stává se z něj pak samostatný, zodpovědný člověk, který si umí poradit ve složitých situacích. Umí se o sebe postarat, avšak také si je vědom mnoha okolností, které by mu mohly putování světem i životem nepříjemně překazit.

Ačkoliv se to nezdá, vědomí, že se o sebe umím postarat i za ztížených podmínek, dobrý odhad, kolik si na víkend sbalit jídla a pití, zda mi ve spacáku na horách nebude zima, to všechno přispívá k duševní jistotě člověka. Dítě se skrze sebepoznání stává samostatným a v nenadálé nové situaci se cítí jistěji a vyspěleji.

Komunita

Děti se jako členové oddílu zařazují do fungující komunity kamarádů, kde na ně čeká mnoho her a zážitků, ale mimo to i mnoho úkolů a povinností, které se musí plnit. S rostoucím věkem dostávají větší zodpovědnost, učí se pomáhat mladším kamarádům. Zažívají si smysl pro povinnost při přípravě snídaně na táboře i vzájemnou pomoc a aspekty společného bydlení, při kterém na sebe musí brát vzájemný ohled.

Dítě, které je zvyklé z rodinných výletů, že se nemusí o nic starat, se dostává do situace, kde tomu najednou tak není. Musí se starat o své věci, zda má dost jídla a pití, jestli si při odchodu z místa, kde se obědvalo, nezapomnělo pláštěnku, peněženku, cokoli. Některé děti novou povinnost můžou brát s nechutí a nemusí se jim dařit. Jiné to přivítají s pocitem vlastní odpovědnosti a důležitosti. Stávají se tím více svobodné a samostatné. Postupně si tak dítě zvyká být více důsledné, dívat se kolem sebe a vážit si svých věcí.

Při hrách v družinách zažívá dítě organizování členů při hrách, dělení práce a silné emoce jak svoje, tak ostatních, při prohrách i výhrách. Učí se své emoce poznávat a zvládat je. Užívá si ale i svobodu volného vyjádření svých emocí a sdílení je se svými členy družiny při výhře.

V životě své poznatky o práci ve skupině každodenně využívá, přijdou mu samozřejmě. Umí se ve skupině chovat, brát zřetel na ostatní členy skupiny. Chápe, že stejná situace se může řešit různě, aby řešení fungovalo a bylo úspěšné, musí se započítat přítomnost různorodě smýšlejících a nadaných členů týmu.

Rytmus

Většina turistických oddílů pořádá během roku pravidelné akce. Každotýdenní schůzky, na kterých se hrají hry a učí nové dovednosti, jednodenní výlety i vícedenní výpravy do přírody. Na konci roku, o letních prázdninách, nastává velké vyvrcholení celoroční práce, tábor. Tato pravidelnost přináší dětem jistotu. Znají pevný řád průběhu roku, stále se mohou na něco těšit a se svými kamarády mohou být v častém kontaktu. Podporuje to nejen přátelství, ale i smysl práce, kterou se s nimi vedoucí snaží dělat. Především to ale dětem dává již zmíněnou jistotu, která může být o to důležitější, pokud jim v jiné primární skupině chybí.

Dodatek

Na začátku jsem zmínila, jak začlenění v nějaké paralelní skupině ovlivňuje psychickou pohodu dětí, které mají špatné známky. Samozřejmě se to ale netýká jenom jich. Každý někdy zažívá těžké situace a pocit, že člověk někam patří a místo, kam se může alespoň myšlenkami uchýlit, když má problémy jinde, je důležité pro všechny.

Začlenění do fungující skupiny v mládí a pobyt, orientace v přírodě pomáhá pak člověku po celý život. Při volbě zaměstnání, při spolupráci ve firmě až po hledání smyslu života po náročném pracovním dni. Člověk myšlenkami odputuje až do vzdálených hor a časů, získá znovu energii a třeba se za pár dní i sbalí a vyrazí za dalším dobrodružstvím s bývalým spolubydlícím z tábora.

Závěr

Na závěr bych chtěla zmínit, že moje práce je zaměřená hlavně na rodiče dětí, kteří se rozhodují, zda je turistický oddíl dobrá volba a jestli má pro jejich dítě vůbec smysl někam patřit. Necht' berou tyto důvody vážně, každý vedoucí by k tomu na setkání přidal další a další. Důvodů a přínosů je opravdu hodně, vašim dítkám to jistě prospěje a za zkoušku nic nedají.

Ráda bych svou práci směřovala ale i k vedoucím, jednak z ní můžou čerpat inspiraci, jak zvládat všetečné dotazy starostlivých maminek a tatínek. Neměli by ale hlavně zapomínat, že důvod, proč to děláme, jsou děti a že pro některé můžeme být větším přínosem, než si právě uvědomujeme. Většina si snad dobu strávenou venku s kamarády velkými i malými ponese ve svých vzpomínkách po celý život.